

ANY VII BARCELONA 9 FEBRER 1894

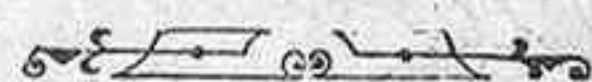
NÚM. 285

Còpia fot. de A. Esplugas.

¡Ole tu mare!

CRÓNICA DE LA SETMANA

Carnestoltes.— «La de San Quintín». — Talons vells.—
¡Tenorios!

LA ha passat la época del deu Momo, mellor dit: Memo, perquè cuydado que ho es de memol... Al menos anys endarrera alguns tranquils 's prenían de punt la diada y enjiponavan cabalgatas representant gestas de la nostra terra, ó epopeyas espanyolas; y al cap de sigles de ser enterrat, Deu sab ahont, veyam á *Hernán Cortés* que 'l dia abans tallava carn á la Boquería, ó á *Montezuma* que l' endemá proposava cotó vermell als fabricants del carrer mes alt de Sant Pere; pero la questió es qu' alló feya il·lusió y las transaccions comercials s' animavan y s' animava 'l públich, y la munió de gent era gran y las fondas havían d' augmentar la teca y, en fi, tothom, hasta 'ls lladres de rellotjes s' aprofitavan de la celebració d' aquesta época qual antiguetat se remonta á lo increíble.

Ara tot es mort... tot cursi... Hi ha qui 's diverteix es vritat... fins van divertir-se lo dilluns dos qu' anavan vestits de bisbes per la Rambla y al cap d' un' hora ab las mitras sota la xella y acompanyats de dos municipals ho anavan á explicar al Sr. Vilaseca, que ja 'ls devía esperar en lo seu despatx de cá la Ciutat.

*
* *

Sembla que per últim lo Sr. Perez Galdós n' ha ensopegada una, á jutjar per las correspondencias madrilenyas. En *La de San Quintín* sembla que no hi falta res; las reglas de la dramática están rigurosament seguidas y resulta una obra racional qu' acaba de soteerrar al romanticisme ja tísich de tercer grau.

La ovació segons la premsa en general, fou de las que forman época y los entusiastas del autor de *Gloria* no varen acabar d' aclamarlo fins que ja va ser al lliit y ben acotxat. Vaja, Sr. Benet, que siga la enhorabona y vagi per un altra. No s' adormi, que l' Echegaray ja 'n traduheix una que diu ressonará per totas las quatre ó cinch parts del mon. Veji si 'n farà de tró...

*
* *

A la Barceloneta hi ha un mercat; aixó ho sab tothom, pero lo que ningú sabia era que lo mercat s' hagués tornat vinya per algún pròxim, á judicar per las noticias rebudas.

A la quenta, lo Sr. Amat, tinent d' arcalde d' aquell districte, 's va sentí picó al nás y va dir, ¡olal lo nás 'm pica y no hi pres rapé... ja sé lo qu' es! y anantsen cap á la plassa de repent sens ferse anunciar per ningú, va aná á demanar als venedors perquè li ensenyessin los talons de las sabatas. De 30 venedors no mes nou tenían los talons á l' ordre del día, tots los demés, ó sigan nada menos que 21 eran talons gastats de vells.

Devant de tals datos lo Sr. Amat va cridar al atacador de la plassa pera que li des explicacions y no debian ser gayre conformes quan li va fer deixar lo vetllador y li va formar expedient.

Aveyám que 'n resultarà d' aixó.

Jo no ho sé si s' hi tirarà terra á sobre.

*
* *

En lo Teatro Romea hi ha també *La de San Quintín*. 'Ns referim al filón que li proporciona la comedia ¡Tenorios! del nostre director. Poch se podia pensar l' empresa que ab aquellas decoracions *destartaladas* y ab una comedia sencilla despullada de tot ornament, había de lograr las entradas qu' está logrant á pesar del Dengue que doblega á la nostra ciutat, las festas de Carnaval que tenen lloch al ayre libre y una temperatura primaveral junt á un sol espléndit ab que 'ns regala lo cel ja fa dias.

Alló no es una comedia, 'm deya ahir un bacallaner abonat dels diumenjes, alló es una máquina de fer pessigollas... y quins tips de riurer! Miris, va anyadir-me... feya vuyt dias que se m' havia mort la sogra y al entrar al teatro del carrer del Hospital cregui qu' ho vaig fer encara ab lo cor destrossat, pero al sortirne lo tenia tan afeit que no m' ha fet mes mal,

No... ja 'ls dich que ab unas quantas obras com aquesta, lo Sr. Collaso hauria de pendre cartas en l' assumpto, perquè aviat mitx Barcelona fora mort de riurer.

Jo hi he anat cada vegada que l' han feta.

ESTUDIANT.

AMOR ETERN

NOSTRAS ánimas juntas algun día
al cel ne volarán,
y juntas, ¡oh, quin goig, hermosa mial
nostre amor, nostra ditxa y alegría
als ángels contarán.

—
Si moro abans que tú, ta mort, ¡oh, Rosal
esperaré al fossá
y al tancarse ton cor devall la llosa,
mon ánima lo vol, nineta hermosa,
vers al cel empenará.

—
Si abans morisis tú, solet... m' aymía,
no estaria un moment.
Mon ánima anyorant ta companyia,
á abrassar á la teva al cel vindría
cumplint un jurament.

RAMÓN OJEDA.

EPIGRAMA

Un cego, fill de Centellas,
deya cremat:—¡Jo 't refoll!
Aquest pillo d' ull de poll
me fa veure las estrellas.

LLUIS SALVADOR.

BIBLIOTECA MICROSCÓPICA

(HISTORIETAS EXEMPLARS)

4.^a

— Una mala herba —

HOME més de bé, de més bon cor, de mes bona fé dintre 'l comers, de mes *alcances* dins de la seva indústria, com Don Just Canafort y Campagrás, amo d'aquella gran cordoneria del carrer de las Salsitxas, no 's trova.

Ell, degut á son bon cop d' ull en lo negoci, ha col·locat á tant alt lloch á la indústria cordonera, una de las menos arreladas d' Espanya, no per falta de *cordons*, sino porque 'ls *tractats* els estiran tant com poden. Gracias á la lliberalitat, al desprendiment del senyor Canafort, als sacrificis del senyor Campagrás, al patriotisme y rectitut de Don Just, podém competir en qüestió del cordó ab las primeras casas tras-pirenaicas y ultra-marinas.

La pátria deuria aixecarli un monument, no de pedra, de fang, en lo carrer del Comers ó en lo Passeig de la Indústria.

* *

En la seva fàbrica té ocupats dos centenars de treballadors, entre homes y donas. De la xamaneya surt fum nit y día, tota la setmana, contant diumenjes y festes de guardar; porque l' amo, apesar de ser molt de l' iglesia als ulls de tothom, segueix al peu de la lletra aquell adagi tant socorregut de que "primer es la obligació, que la devoció"; que, per ell, significa que tant son *cordons* com *missas*.

Anys endarrera, quan sols tenia treball per una dotzena d' obrers, pagava las setmanadas á millor preu que cap cordonayre. L' augment de mans aná en relació directa de la disminució de jornals; y quan va comensá á no entendrés de feyna va escursar de tal manera las setmanadas que, sino porque hi ha tanta gent en vaga, no fora possible treballarhi.

Com que D. Just Canafort y Campagrás va prou fort y la balla prou grassa, va creurer qu' era una exigencia del negoci, una especie de deber—mercantilment parlant—l' estirar tot lo que pogués 'ls cordons á sos infelissos treballadors, á fi de ferlos hi abaixar las agalles ara que las ideas disolvents volen sahor.

¡Que 'ls n' hi donava de fil á tots 'ls de la fàbrica que 's queixavan per medi de sollicituts y comissions!... Com que ja s' havia fet 'ls seus... Com qu' are ja 'ls tenia...

* *

Vingué 'l primer de Maig y 'ls obrers de la fàbrica de cordons del senyor Canafort varén declarar-se en huelga per imposició dels demés companys socis del Monte-pío que havían organiat.

Mes content que unas Pasquas, D. Just va tancar la fàbrica, ab la intenció de no obrirla mes, ni passadas las circunstancias aquellas, porque precisament no esperava res mes que una huelga general pera retirar-

se ab las ganancias y deixar empantanagats á un centenar de pares de familia, una xetantena de noyas que mantenian á sos germanets y una quarentena de mares que havían de mantenir ab biberon á las criaturas per no tenir temps material de doná 'ls mamá.

De prechs y provaturas porque tornés á obrir la fàbrica al cap de un mes... demanéune. Apremiat per tantas exclamacions, fent veure que 's compadia de la miseria, va accedir en part á la re-obertura de las quadras, y dich en part, porque va ser ab la condició expressa de que sols n' admeteria una cinquantena per *anar tirant*, essent preferidas las xicotas sense pares; aquesta preferencia fou iniciativa del majordom de la fàbrica.

* *

Avuy, Don Just Canafort y Campagrás, retirat del negoci, viu com un *nabab* al Ensanche, després d' haver realiat una *quiebra* fraudulenta á tot serho, y després d' haver convertit la fàbrica en una especie de Serrallo, que desde aquella tria de noyas, tal nom porta: are es d' un altre amo.

Y mentres Don Just, disposat á fer molts anys, diu que *un ó altre ho arreglará*, jo dich que *mala herba may mor*.

J. BARBANY

Una pregunta y tres respuestas

QUAN feya encar poch temps que 't coneixia, un dia 'm preguntares: ¿Qu' es amor? y per no contestarte una mentida vaig dirte no sabia que era aixó.

Un poch mes tart mon cor vares encèndrer d' un modo que per tú 'm tornava boig, y fente la ignoscenta vares dirme: Suposo que sabrás lo qu' es amor?

Y mirante somrienta y falaguera 't contesti posantme la má al cor: Amor es estimarte; es possehirte; es enllassá 'l meu bras per lo teu coll, y juntant, amorosos, nostros llábis, sentint bategar junts los nostres cors, besarnos ab deliri l' un á l' altre com se besan dos tórtoras al bosch....

Molt temps passá d' aixó: vam olvidarnos, y un dia vaig trovarte... no sé ahont, y ab malicia vas ferme la pregunta que 'm feyas sempre, ó siga; ¿Qu' es amor?

Y ab amarch sentiment sortit de l' ánima vaig dirte: No existeix per mi en lo mon, puig tan sols eran cendras apagadas lo que guardava en lo mes fons del cor!

J. BUÉ VENTURA

EPIGRAMA

Sempre que riu la Pepeta
fa unas ganyotas tan raras
que si tú bè li reparas
sembla que porti careta.

JOSEPH CAMPANYÀ.

DE TOT

—Prou he agafat aquest Dengue
d' haver menjat un merengue.

—Ja no 'l volia anà á enterrar,
he quedat sense un quarto.

—Ves ab cuydado á menjar massa
congre ara á la quaresma.
—¿Que no 'n menjo tot l' any?

—Deu!... ien aquest cigarro hi havia un petardo!

Reoig

¡LA QUARE'SMA!

Seguint tent las bonas obras
que l'iglesia 'm va ordená,
ja vos torno á visitá!...
encar que de bacallá
ja 'n menjan no més los pobres.

Fátima

Una broma de Carnaval

UN amich m' escriu una broma de Carnaval, que no puch menos de contarla als lectors de LA TOMASA... Allá vá.

En Lluís estava enamorat cegament d' una xicota mes maca que una moneda de cinch duros.

Ella... á jutjar per las apariencias, corresponia de cor á las probas d' amor que cada día rebia.

Y aixó que 'ls characters no congeniavan.

'N Lluís era sério, reservat, melancólich y fatalista.

La Agneta, vivarata, lleugera, y sempre disposada á fer broma ab tots los joves, pero, s' enten, hasta cert punt, pus may havia fet parlar.

Va venir l' época de las máscaras y ja de molts días abans va prepararse pera passar un día de la *fiesta boja* lo que s' en diu fent molta gatzara en companyia de dugas amigas mes bojas qu' ella y... que la festa.

A n' en Lluís no li va vení gayre de gust lo plan de la seva xicota y molt menos, quan se va enterá de la minuta del programa.

Las tres xicotas havian de vestir-se de dimonis y havian de anar á esbrincar á casa de varias familias; pero volían anarhi completament solas.

Lo Lluís, á pesar de lo poch bé qu' aixó li venia, va dissimular pera no dar un disgust á la prenda del seu cor, y va fixar associarse al pensament de la seva Dulcinea.

—Ja veurás que riurem... li deya á n' en Lluís l' Agneta mentres acompanyava la paraula ab un cop de mà sobre la cama de 'n Lluís que li dava tan gust com si li fes pendre una toma d' aygua de mar en dejú.

—Mira, me 'n alegraré molt... Ja vindré á veuret abans de que surtis de casa.

—Oh!... sino cuytas pot ser 'm trobis fora, va contestar l' ajugassada xicota.

—Y desitjaré que t' diverteixis va anyadir 'n Lluís ab mal dissimulada rabia, ó mellor dit, disgust.

—Molt... jo penso divertir-me molt y á tú 't prometo ferte una broma que t' agradará.

—També vols esbrincarme?... Ja m' agrada.

Va arribar lo día senyalat y 'n Lluís va correr á casa la seva xicota pera veure-la abans de sortir pero va errar d' un punt. Las tres amigas feya un rato que ja havían sortit y la mare de l' Agneta, á pesar de saber á las casas que havían d' anar, ignorava l' itinerari que seguirian.

L' Agneta no havia deixat dit res.

'N Lluís va desesperarse, pero passivament, del modo manso que ho feya tot ab lo seu caracter dols y reservat.

Va anar á las casas que va indicar-li la vella y á cap d' ellas va trovar l' alegre triunvirato.

Per últim, ja tart, va arribar á casa una modista amiga de la familia dont hi havia ball.

Era ja cap al tart... 'N Lluís no havia menjat res desde l' hora d' esmorsá. ab la dèria de trovar la seva xicota.

Al arribar allí, y al anar á trucar á la porta va

obrir-se aquesta dant pas á l' Agneta y las sevas tres amigas, suhadas, reventadas de tan ballá.

—Ola gets tú? va dir la xicota fredament al seu enamorat... no pensava pas trovar-te.

—Tot lo día que 't busco... ¿Quó tal... t'has divertit?

—Molt... feya molt temps que no m' havia divertit tant.

Y després de dir aixó, van sortir de la casa en direcció á casa l' Agneta.

—Aquesta anava distreta y com disgustada.

—Qué tens, Agneta? 'T trovo tota estranya.

—Veurás, va contestar ella, també hauria de dirtho després y tan se val que t' ho diga ara.

'N Lluís va tornar-se groch... temia un exabrupto del caràcter de l' Agneta.

—Qué hi ha?... va dir afectat.

—Hi ha, Lluís, que lo teu caràcter y 'l meu son incompatibles, y com que crech que no forem felissos, he dat 'l sí al fill de la casa d' dont venim y si la mare s' hi conforma que s' hi conformará, abans de tres mesos seré la seva dona.

—'N Lluís va tenir qu' apoyarse ab una de las amigas de l' Agneta pera no caurer sobre las pedras del carrer.

Una llágrima 's va despendrer dels ulls del enamorat jove.

No va tenir valor per contestar sisquera.

—Veurás, va anyadir la ingrata... Jo necessito un gení mes mogut qu' estiga mes acordes ab lo meu... vuy mes moviment, mes vida.

Y al dir aixó l' Agneta, los ulls li brillavan com diamants.

Estava encantadora.

Lo trajo de dimoni li acabava de idealisar l' hermosura.

Semblava efectivament l' ángel caigut de que 'ns parla l' antich testament.

Ab aixó, demá, va anyadir, vina á casa y t' entregaré tot lo que tinch teu y tú portam lo que de mi tingas.

—'S farà com desitjas, va afegir 'n Lluís, y sense despedirse de cap de las tres xicotas, va doblar una cantonada y va desapareixer.

Los tres dimonis van seguir carrer avall fins arribar á casa de l' Agneta.

Aquella nit 'n Lluís no va dormir.

Va passar la nit ab una contínua pesadilla... la vida desd' aquella hora endevant havia de serli insoportable. Era tant l' amor que profesava á la perjura que ja tot li era indiferent.

En va la seva mare, va preguntar-li lo motiu de la seva tristesa.

A las vuyt del dematí va arreplegar tot lo que tenia d' ella y va dirigir-se, lo mateix qu' un reo quan va al patibul, á casa d' aquella dona á qui tant havia estimat y tan mal pago n' havia rebut.

Al trucar á la porta, tot lo seu sér... va conmourers.

Sabia qu' aquella era l' última visita á la casa ahont tant havia disfrutat.

Aquella abans per ell porta del cel, s' havia tornat la porta del infern del Dante. Va semblar-li que sobre del bastiment de l' entrada hi llegia aquellas terribles paraulas del gran poeta: *Lasciate ogni speranza*

Als pochs moments van obrir la porta.

Era l' Agneta.

Anava ab lo cabell solt que li queya demunt de l' espatlla com un mar de tinta volcat sobre un continent de neu y rosa.

Lo cor de 'n Lluís va tremir de dolor... lo color de la seva cara va pendrer lo matís del vert dels cadávres.

De prompte l' Agneta fa una forta riallada y se li tira al coll omplintlo de petons y llàgrimas d' alegria.

'N Lluís va quedar anonadat.

Li semblava qu' era presa d' un somni.

De prompte diu l' Agneta:

—No 't vaig dir que 't faria una broma? Donchs ja vaig fertela. Un xich massa pesada... ¿oy?

—Cóm!.. quil... es dir que lo deixarme no es vritat?

¿Es la broma que vares anunciarme?

—Es clar, home. jo deixarte? primer ha de faltar la llum del Sol... Jo podré ser alegre, tant com vulguis, pero formal aixó també.

Si l' alegria matés, 'n Lluís hauria caygut mort d' alegria.

Agafats de las mans varen entrar á la sala, y mes enamorats que may van convenir en casarse aixís que tinguessin los papers despatxats.

No... ja va ser una broma...

Per la c' pia.

SERRALLONGA.

ESQUATXOS

Mes val ser sabi que rich
diu un refrá bastant vell,
perque 'l rich, per rals que tingui
may podrá comprá 'l talent.

A na 'l mon ningú pot dir
d' aquesta aygua no beuré
puig per térbula que sigui
pot apretarli la set.

DOLORS MONT.

COPLAS (1)

EN que no siga torero
á tothom faig sapigué
que sé clavar banderillas
á qui no compleix ben bé.
Pero segons jo reparo
dintre de nostra nació,
los que las mereixen llargas
son los que menjan *turró*.

Veig alguns mestres d' estudi
que s' están morint de fam,
y altres reventan de grassos
de menjar bona virám.
Los uns ensenyan de lletra,
y 'ls altres no fan may rés,
cobrant ben tranquils la paga
lo dia primer de mes.

Un gran plan ne té en projecte
la junta del Hospital
á favor d' aquella casa
y del que 's trobi malalt,
obrint disset botiguetas
pera vendre carn y peix,
y microbis en conservas
fabricats allí mateix.

M' ha contat un reservista
que de Melilla ha vingut,
que tant los moros com moras
tots gastan bona salut.
Cada dia menjan figas
atipantse com... morets,
y á nosaltres, quan ells volen,
nos atipan de *bolets*.

Ha girat una visita
la junta de sanitat
á totas las vaquerías
que tenim en la ciutat;
y després de visitadas,
resulta que dos ó tres
venen llet ab glosopeda
y aygua ab midó las demés.

Mentre 'ls moros á Melilla
cometen mil disbarats,
tots los ministres s' ocupan
combinant altres tractats;
y aixó clarament demostra,
ab los embolichs aquets,
que l' Espanya está ben fresca
entre moros y *Morets*.

A las tropas qu' en Melilla
han estat d' operacions,
han coronat sos esforços
dant medallas á trompóns.
Pro ho han fet d' una manera,
y en darlas tant s' han lluhit
que per fi las han rebudas
qui menos s' ha distingit.

Se conta que á l' embaixada
que ha anat á veure al sultán
lo dia que torni á Espanya
se li farà festa gran;
perque vindrá carregada
ab grans platas de bunyols,
moltas arrobas de dàtils
y expressions pe 'ls espanyols.

M. GARDÓ FERRER.

(1) Cantadas los dias de Carnaval pel quinteto LA BANDERILLA en los cafés d' aquesta ciutat.

—¡Aixó ja no 's pot aquantar mes! Aneusen al dimoni y que torni lo guenyo!

PRINCIPAL

Ab despedida á la francesa (innovació gens favorable per la companyia Cereceda) ha tocat *soleta* la famosa banda de trompeteras, ay. cornetas, y demás ejército femenil aguerrit en las luchas de *La espada de honor*, obra que á pesar del bombo de las 300 representacions efectuadas á Madrid, en Barcelona s' han hagut de contentar ab fer una rebaixa d' un zero.

Es lo que dirá lo mestre: *Que haya un cero más ó menos qué le importa á la historia?*

Pera dissapte ja anuncia son debut lo famós artista italiá Ermete Novelli que *fará* la present temporada de quaresma Celebrarém que á la honra que sens dupte li reportará, hi contribuheixi ab igual altura lo profit.

NOVETATS

Lo benefici del aplaudit actor y autor Sr. Colomer va ser pródich en concurrencia y regalos.

La firma de 'n Rovellat no dirém qu' eclipsés las demás obras del programa pero va resultar digna filla del autor de *La Parentela*.

Vaja, l' enhorabona.

Continuan activantse 'ls ensajos y accessoris para lo *Jesús de Nazareth*.

ROMEA

La obra de la temporada ha resultat ¡*Tenorios!*, de nostre apreciat director.

A mida que segueixen las representacions de tan ensopada producció, aumenta si cab, la concurrencia, qu' es de lo mes distingit de nostra ciutat, veyentse obligat lo senyor Ferrer y Codina á surtir en escena, cada nit, infinitat de vegadas.

Lo benefici del representant senyor Franqueza resultá brillant del tot, rebent de sos amichs probas d' afecte representadas per la munió de regalos que ostentava la taula d' obsequis.

Un aplaudit autor está acabant pera aquest teatro un juget titulat: *Lo duo d' allá á Frajana*, ab música del reputat mestre Goula (fi!) qual estreno tindrà lloch próximament.

En la funció d' obsequi que prepara l' Empresa dedicada á nostre director, á mes de ¡*Tenorios!* se posará en escena un quadro de costums del propi autor, titulat: *Un concert de bofetadas*, del que 'n tenim noticias tan excelents que suposém será un digne fi de festa de la obra que tant tró está fent en lo típich teatro del carrer del Hospital.

TIVOLI

Ab elements nous y de importancia, y repertori també nou y escullit, dissapte dará comens la temporada de quaresma ab ópera italiana que á resultar vritat solament la meytat de las novetats que la Empresa anuncia, no dúptém que será una temporada brillant, moral y materialment parlant.

¡Ojalá sea verdad tanta belleza!

CATALUNYA

Lo benefici del *Anselmito* siguié un plé á bessar. L' estreno de *No cantes más la africana* agradá de debó per lo acertat que hi estigué son autor lo conegut poeta Sr. Molas y Casas.

Avuy dona comens la temporada de quaresma ab la mateixa companyia, y ja han rebut las dimissorias lo clown ó artista Sr. Carreras, la Sra. Fernani y algun altre de poca importancia, siguent substituïts per lo Sr. García Valero y Srta. Mesejo.

CIRCO ESPANYOL

Ab numerosa y distingida concurrencia se doná 'l diven-dres passat una representació de l' obra favorita del mestre Suppé: *Bocaccio*, qual protagonista fou magistralment desempnyat per la simpática tiple D.ª Eliodora Salvador, que tant per sa picaresca gracia com per son talent artístich frequentment se veje interrompuda per los aplausos del auditori. La Srta. Rey, encarregada de la important part de Fiametta, la secundá admirablement, causant enveja á mes de quatre espectadors per los petóns del acte tercer que haurían desitjat trobarse en son puesto.

'Ls demás artistas bastant regular. Los que van anar un bon xich desconcertats sigueren los coros; es necessari si la Empresa té propósit de acreditar lo teatro, se sacrifique en aumentar lo cos de coros y substituir algun artista vell de la casa y de poch empuje, del contrari no creyém logri real-sarlo de lo decaigut que actualment se troba.

Posteriorment á la representació dita, sembla que s' han presentat *difficultats* pera continuar en la companyia la Sra. Salvador. Ho sentiríam vivament per tots, ja que son necessaris *sacrificis* pera po tar lo barco á port.

EDEN CONCERT

Entre las reformas de companyia efectuadas ab notable acert, hi figuran en primer terme la *reyna* de la casa donya María Molgosa, artista que á no ser tan ventatjosament coneguda entre 'ls assíduos concurrents, podria donar la gran castanya ab son nom, titulantse *étoile* y *Madame Molgosex* per exemple, y que sens dupte lo públich rebría ab igual ó encara més extraordinari éxit. Tanta es la perfecció que logra en los *couplets* que canta; podentse ab justicia enorgullir de ser la única rival de la sens par Mlle. Gieter.

UN CÒMICH RETIRAT.

AVIS IMPORTANT

Lo próxim número ó sia lo 286 será extraordinari y per lo tant imprés en colors. A pesar de tan important millora (que en honor de la vritat 'ns perjudica un tros la butxaca) son preu no sufrirá augment, sent per lo tant sols de

10 CÉNTIMS

Ja veurán com la direcció d' aquest setmanari se proposa demostrar qu' en materias de favorir al públich ningú li passa la má per la cara.

Los Srs. Corresponsals que desitjin augment d' exemplars, se 'ls reservarán sas notas fins á primera hora del dilluns. Mes tart nos será impossible atendreis,

L' ENTERRO DEL CARNEST OLTAS

Quins á caball, quins á peu,
tots hi van per tot arreu.

La diada será trista,
pero 's fá cada conquista...

Encar que fassin pecat
peix no 'n volen, ni.... saltat.

MP 7-15-
1894

Molt mes que satisfeta pot estar a Junta Directiva del *Centro Cómico Lirico* per lo notabilíssim éxit que sos balls de màscaras han lograt, puig que se vegeyen completament atestats de alegres y capritxosas màscaras, podentse enorgu-

llir de que han sigut los mes importants que s' han celebrats durant la present temporada, y que ha fet recordar los millors que s' havían efectuat en lo gran Liceo y altres teatros importants en anteriors temporadas.

La banda municipal dirigida respectivament per los mestres Rodoreda y Sadurní molt ajustada.

Respecte al Sr. Sadurní no creyém s' agravihi si en aquestas columnas 'ns fém eco de las queixas que sobre d' éll sentirem y son de que hauria de ser un xich mes complascent quan se li demana alguna repetició. Tant orgull, vanitat é importancia no encaixan ab lo càrrech civil que desempenya (según mestre de la Banda Municipal que viu costejada de fondos del Comú).

Are ja ho sab.

Atentament invitats, assistirem lo dimecres últim á un partit de pilota efectuada á porta tancada en lo Frontón Barcelonés á fi de donar á coneixer la nova companyia contractada de nens pelotaris, los que demostraren en certas *passadas*, coneixer á fons las mil y una peripecias y enganifas propias de tan difícil á la par que higiénich joch; rebent per dit motiu calurosas felicitacions d' entusiasme de part dels concurrents que hi assistiren.

Al finalisar, los invitats (prempsa y amichs) foren obsequiats ab un esplendit *piscolabis* servit ab sens igual amabilitat per lo intel·ligent mestre en aquest art senyor Montané, duenyo del acreditat café de la Alhambra.

Sembla que 'l Sultán ha dit á 'n Martí Camps que si, que ja, que avisarán.

Aveyam si al últim l' héroe tornarà no mes ab la panxa plena d' ous.

Perque aquestos moros 'n tenen molts.

Lo Sr. Sagasta está malalt.

Ja ho vaig dir jo que després del *peroné* vindrian altrás malalties, perque 'n Sagasta per governar tranquil no ha d' estar may bó.

Sino l' experiencia ho diu bastant elocuentment.

Sembla que los moros del Riff demanan indemnissació per haberlos fet mal-be la mezquita y las barracas de l'rajana.

Mal es que s' ho posin al cap.

També s' hi van posar lo de no entregar las armas demandadas per 'n Martí Camps y efectivament..... encara las guardan.

Es lo que 'ns faltaria veurer.

Lo Sr. Cánovas diu que no está preparat pera admetre lo govern de la Nació.

Que no 's prepari, sobre tot.

Dos lladres van *atracar* á Madrid nada menos que á un jutje de la audiencia.

Si... aviat los espanyols tindrán que robarse á si mateixos.

Es l' únich qu' avuy ja fora nou.

A Andalusia ja no quedan pastanagas en los camps. L gent abans de morir-se de gana prefereixen morir d' algu tiro de la guardia rural.

A Espanya abans de poch no mes los morts estarán bé.

Ey .. descontentne la gent que remena las cireras.

Ja poden: cantá oídá.

L' arcalde del Ferrol no ha deixat tampoch ballá á la Bella Chiquita.

'S veu que no més á Madrid y á Barcelona som lo civilisats.

Uns desconeguts varen timar aquest día en lo Saló de Sant Joan nada menos que mil duros á tot un capitán d' exercit qu' acabava d' arribar de Manila.

Jo no alabo als que van ferho;
pero deixarse enganyá
d' un modo tan be, a, ba,
tot un senyor capitán...
la vritat, no fa guerrero.

Sembla que á una pobre dona que 's resistia á abandonar al seu marit pres, li van clavar alguns bolets deixantla com a nova.

Los espanyols no 'ns podém morir may de gana perque hi ha un *comestible* que no 'ns faltarà may:

Las pinyas.

Lo dimars á la Rambla un cotxe va passar per sobre las camas d' una criatura, deixantla molt mal parada.

Per xó es bona la precaució de no deixar correr tranvias los cotxes ja es diferent: los cotxes total poden reventar als transeunts.

Oy, senyor Arcalde?

Segueix la baixa de valors de la Companyia del Norte aquells valors tan cacarajats que semblava que tothom havia de treurer lo barret devant d' ells.

Y no será pas perque al frente no hi hagi un cap de grossos.

Y tant com ho es!..

Uns quants artistes dels principals de Barcelona estan organisant en lo saló Parés una exposició extraordinaria d' obras escullidas.

La exposició s' ha d' obrir avuy pera los privilegiats; públich ha d' esperá al diumenge.

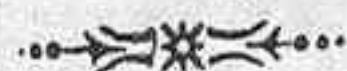
No hi ha res qué dir.

Sabem que avuy torna á reapareixer lo nostre apreciat colega *La Semana Cómica* ab gent nova á son frente y a projecte de reformas importants; las que donarán començament en lo número próxim.

S' ha confiat la direcció literaria y artistica del mateix los coneguts y reputats escriptor y dibuixant respectivament nyors Orts Ramos y Espinós (á) Peleón.

Felicitém á la nova Empresa per tan acertats nomenaments.

BIBLIOGRAFIA

Obran en la taula de la nostra Redacció las següents obras:

L' esclau del vici, monòlech en vers, original de Ignaci Iglesias estrenat ab gran éxit en la Ateneo Obrer de Sant Andreu de Palomar.

La feyna d' en Jafà comedia en un acte y en prosa, trasportada de la escena francesa á la catalana per Ernest Soler de las Casas, estrenada ab gran éxit en lo Teatro Catalá (Romea).

A fregir moros monòlech en vers de nostre col·laborador Pere Colomer, estrenat ab éxit extraordinari en lo teatro Goula de S. Feliu de Guixols.

La Lola paròdia del drama *La Dolors*, escrita per nostres amichs Srs. Guasch Tombas y Dalmases Gil, estrenada ab brillant éxit en lo Teatro de Novedats.

A tots sos autors, los agraïm la deferencia aixís com també á la Empresa del periódich *Lo Teatro Regional*, editor de las dugas primeras obras.

A un barret... de senyora

SONET

De forma t' han cambiat y se 't carrega
cada any nou de flors, cintas, flochs y llassos
y aixís tú, de la moda sempre en brassos,
fas goig ó be se 't gira y se 't masega.
Mes, com la teva duenya fa que brega
per conservarte bo sis anys no escassos,
a pesar de las plomas y 'ls pedassos
te comensa á sortir, barret, la pega.

De pega está també, donchs, la senyora
d' ensá que son barret, ja no enamora
y el pensari tan sols, la desespera,
preocupantla aixó no poch ni gayre;
Un final de barret com tu li espera;
ella irá... al hospital, tu á cal drapayre

A. CONGOST Y SANZ

Telegramas

Marruecos, 7.—8 matí.—'N Martí Camps ha caigut malalt d' un enfit d' ous dantli un cólicli terrible. Se li ha pres la mida per colocarli una aixeta.

BOTH-HA-BAN.

Id, 7.—9 id —S' ha fet fer una cadira expressa perque 'n Martí Camps puga esperar ben assentat las indemnizacions demanadas. Es molt reforsada perque siga de llarga durada.

AHRA-BA-BÉ.

CORRESPONDENCIA

'S publicará lo de Lluís Salvador, R. Ojeda, Joseph Oliveras, Quimet Borrell, J. Bué Ventura, Salvador Bonavía, Joseph Campanyá Colomer.

Algo de P. Colomer, Joseph Pujadas Truch, Un émul de Cupido.

Magliori: Un epigrama.—A. Pallejá: Preguntas.

A. Rossell y Emili Coll: Farán lo favor de passar per la nostra Redacció.

Tot lo demés qu' hem rebut dintre lo cove ha caygut.

¡JA HA SURTIT!

LA LOLA

PARÓDIA DEL POPULAR DRAMA LA DOLORES
escrita en vers catalá
per

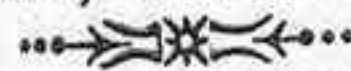
A. GUASCH TOMBAS y F. DALMASES GIL
y estrenada ab extraordinari éxit en lo Teatro de Novedats
d' aquesta capital.

Preu: 2 rals

Als corresponsals que 'n desitjin exemplars, se 'ls farà lo desquiento acostumat.

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL·LUSTRAT Y LITERARI

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á l' Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número 5

LITOGRAFIA BARCELONESA DE RAMÓN ESTANY

LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RAMÓN ESTANY

—5, SANT RAMÓN, 5.—Barcelona—

En dit establiment se fan, á preus reduhidissims y ab la major promptitut, tota classe de impresos com son tarjetas, facturas, memorandums, sobres, membrets etc., etc.

També se trovará un assortit inmens de cromos, propis pera anuncis industrials, menús, programas, etc., etc.

Gran especialitat en carnets pera reunions y societats.

Aquesta casa té corresponsals en varis punts de Catalunya.

-Noy no 't cansis.
-Per què?
-Perque son dias de deiuni.

SECCIÓ DE TRENCA-CLOSCAS

XARADA

La *hu* es prenda de dona
y un riu mirada al *revés*;
una fruyta es la *segona*
y *prima*-dos, mida n' es.

LLAPIDERA.

MUDANSA

La filla de la *Total*,
Diu que á una *tot té d' anar*
Per las festes de Nadal.

J. U. DE A.

INTRÍNGULIS

Buscar un nom que anantli treynt una
lletra del darrera, dongui per resultat:
1: En poesia; 2: Verb; 3: Temps d' un
verb; 4: En molts cafés; 5: Animal, en
castellá; 6: Consonant; 7: Una lletra.

UN D'ABÓLICH.

GEROGLIFICH

:: + ::
P

1892 1893
DECEMBRE

X
I LL I LL I LL

QUIMET BORRELL.

LOGOGRIFO

DEDICAT

als lectors de LA TOMASA

—3—

D' un poble de Catalunya
que tot just conta nou lletres,
podrán treure mos lectors
barrinant una miqueta:
dos provincies espanyolas,
cinch noms de las fillas d' Eva;
un personatge carlista
que als lliberals doná feyna;
nou verbos ben castellans
y altres vuyt de nostra terra;
dos membres del cos hum;
dos besties, l' una femella;
un ball bastant conegut,
altre de nació francesa;
dugas notas musicals;
dos noms de secció minere;
un ofici bastant sério;
tres coses qu' hi ha á casa meua
y també 'n casa dels altres;
un membre d' aucell ó aucella;
dotze carrers Barcelona;
una barca un xiquet vella;
algo que forman los moros;
dos ó tres ciutats francesas,
un' altra d' americana
y un riu qu' un gran poble besa;

una mida que no 's usa,
unas pedras marinescas;
una estació que hi ha en l' any,
algo que abans sempre feya;
cinch adjectius que serveixen
pera donas ó donzellas;
algo que 's cull en lo camp,
una fruyta de Castella;
quatre termes de marina;
dugas paranlas guerreras;
una cosa que no es gayre,
un' altra que no es pas meua;
cinch paraulas mes encara
y pera final de festa,
trenta pobles d' Aragó,
noranta dos de Castella,
Valencia, Murcia, Navarra,
Galicia, Leon, etcétera,
y trenta vuyt ne veurán
de la catalana terra.

RAMIRO BALCELLS.

SOLUCIONS

À LO INSERTAT EN LO NÚMERO 284

Xarada.—*Re ser-vis ta.*
Trenca-caps.—*Camarada.*
Intríngulis.—*Capota, Capot, Capó,*
Cap, Ca, C.
Geroglífich.—*Tretze es lo punt de las*
donas.

Lit. Barcelonesa, 5, Sant Ramón, 5.
BARCELONA